

Pecum am observatu

in nrulu precedente, fiindu impediti a scôte „Albina“ sambat'a trecuta, asta data o dâmu in duplu, adeca duoi nri impreuna. Totu asemenea nru duplu vomu scôte dominec'a viitória.

Budapesta, in 28 iunie n. 1875.

Nôua, Romaniloru din Austro-Ungaria, nu ni este, nu ni pôte fi iertatu, a parasî lupt'a legale, lupt'a constitutionale pentru drepturile ce dorim, adeca conditiunile de viétia si de desvoltare nationale, -- pana atunci, pana candu séu vomu invinge, reconoscendu-ni-se acelea prin lege si in fakta pe calea administratiunei, séu -- vomu fi scosi din lupta cu forti'a, adeca prin lege, séu prin puterea administrativa fisica brutale, inchidindu-se astfelu usiele parlamentului tierii de naintea reprezentantiloru nostri nationali.

Si -- pentru ce acést'a? Pentru cá -- noi Romanii pururiá am fost, dupa tote programele nôstre, si si astadi suntemu strinsu legali si leiali; adeca: *am credutu si credemu, cá in patri'a nôstra pré amata si sub conducerea monarchului nostru adoratu -- ni este posibilu fericeia prin lege; de unde ori ce ceremu si cautâmu pe sém'a poporului nostru, facemu cu scrupulôsa considerare a legiloru si a marelui interesu comunu alu Tronului comunu, alu patriei si chiar alu monarchiei comune.*

A parasî deci -- fora forti'a majora de susu -- lupt'a nôstra pentru trebuintiele nôstre nationali absolute, ar fi: *séu a nu ne increde in dreptatea acestora si resp. in puterile nostre, séu a fi numai din gura legali si leiali, adicti patriei si Tronului, ér -- in fundulu animei nôstre a fi in contra acestora, si a dorî suruparea legii, constitutiunei, patriei, Tronului.*

De aceea noi am sustienutu si sustienemu din tôte puterile nôstre, cá -- nu potemu fi „passivi“, nu ne potemu retrage asta data -- de buna voi'a nôstra, fora lupta -- de la urna, de la alegeri pentru Diet'a din Pesta, ci trebuie sé ni facemu detorint'a pon' la momentulu estremu, cu tóta scrupulositatea, macar ce sacrificia sé ni coste acést'a lupta, si -- *numai déca domnilorulu de la putere, prin organele loru, cu violentia si cu calcarea legiloru li-ar succede a trenti pre candidatii nostri nationali -- fora vin'a nostra -- la alegeri, numai atunci pôte sé vina la ordine, cu tóta indreptarea -- cestiunea: Ore fi-va sositu timpulu, ca pe temeululu datelor si fapteloru positive, sé dechiarâmu in faci'a lumii civilizate, cumca -- legea si administratiunea magiara, nóa celoru 2,700.000 de Romani din pârtile Ungarice, Banatice si Transilvanice nu ni mai lasa terenu de lupta politica activa in cadrulu constitutionalismului loru, pentru supremaele bunuri cetatenesci si absolutminte necesariile drepturi nationali? Si cá asiá dara -- **trebuie se ne ingrigimu de eluptarea a celorasi pre alta cale, pre calea, pre care le-au câscigatu in asemenea imprejurâri si alte popôra din lume, specialminte dnii magiari; astfelu apoi trecendu din activitate in passivitate.***

Fratii din Transilvania, cu legea magiara electorale in mana, dupa noi, precum de atâtea ori am aretatu, erau deplinu indreptatiti a decretá *passivitate*. Cáci candu o lege astfelu batjocuresce maioritatea unei tieri séu provincie, pre cum a batjocuritu cea amentita a Dietei magiare pre Romanii din Transilvania, *mintea si onôrea* nu permitu a urmá altfelu.

La noi, in pârtile *banatice* si *ungarice*, cei de la putere in lupt'a electorale, in contra partitei romane nationale, dupa cum pre fie-care dia totu mai multu ne

convingemu, desconsidera legea si chiar omen'a si decorulu in celu mai drasticu si brutale modu, totu numai pentru scopulu de a eschide pre reprezentantii nationali din Dieta; si -- dupa-ce aprôpe de 10,000 de alegatori arbitraminte despoiara de dreptulu loru electorale, si dupa-ce acuma mergu in cutesarea loru orba -- pana a pronuncia in publicu cá -- *cu ori-care medilôce voru impededá alegerea nationalistiloru: se intielege cá -- inca ne apropiâmu cu pasi repedi de passivitate.*

Impingendu-ne adeca domnii magiari din respoteri spre passivitate, si asiá-dara insisi contrarii nostri nationali, acei ce eminentaminte representa legea si constitutiunea si statulu publicu in patria -- lucrandu a ni face si nôue neposibile lupt'a activa, astu-feliu a ne fadu ce pre toti Romanii desub corón'a Ungariei intr'o tabera -- a *nedreptatiloru, nemultiamtilorulu si asiá dicendu -- a espatriatorulu in patri'a loru stavechia; prin acést'a ni impunú solidaritetea si o programa mai de parte comune.*

Este o desvoltare si ordine naturale si -- ori-cátu de tristu si durerosu ni vine acést'a, totu trebuie sé reconoscemu cá -- este bine asiá, déca o data nu pôte sé fie, precum noi doriâmu!

Atât'a ca de respunsu amiciloru nostri, ce de câte-va septemani mereu ne interpelédia in acést'a privintia. Dar -- repetimu: *noi sé ni facemu detorintia cu zelu si acuratetia.*

L. Muresiu, iunie 1875.

Nici o pane nu e asiá de amara, casi cea a dascaliloru, si mai alesu a celoru romanesi in tempulu de astadi a stepanirii magiariloru, cari in anim'a loru au decretatu dejá stergerea Romaniloru de pe acestu pamentu. Astu adeveru s'a doveditu cu cele mai puternice documente, s'a desbarutu din destulu in publicoisi'a nôstra si creda cá a strabatutu in sufletulu futurorulu. -- Nici nu voiú sé me apuca éra si aci a lamentá si a repeti necesarile ce apesa clasea invetiatorésca; nu voiú sé o facu ast'a mai vertosu acu, cáci am ajunsu a sperá cá cestiunea naintării invetiamentului popularu in pârtile nôstre si-a afiatu pe doriutulu si tramesulu Messia si cu acést'a si naintarea intereselor invetiatoresci. De aceea vinu numai a aduce aci o proba.

Este cunoscutu, cá neobositulu si practiculu nostru Capu diecesanu, decandu luá frenele guvernării in mana, nu se indestula a derage afacerile nostre besericesci si scolarie numai din resiedintia prin scrisori si delegati, ci se apuca a amblá din satu in satu prin diecesa, ca asiá sé se convinga cu ochii proprii despre starea peste totu a poporului de sub pastorirea sa.

Invetiaturele ce audimu cá dá poporului prin tôte pârtile, ne facu a sperá cá in scurtu si isórtea invetiatoriloru se va schimbá spre bine, cáci scola si éra si scola, invetiatura si éra si invetiatura, luminare si éra si luminare, morale si éra si morale se recomanda poporului, ca cele mai puternice colonne ale buneii stâr' si a essistintiei ori si carui poporu. Apoi pentru latirea luminei si a moralei trebuie preoti si invetiatori, cari sé nu aibe grige de altu ceva, decátu numai de luminarea si moralisarea poporului.

Am cunosciintia pana acuma de incepute intru ingrigirea de invetiatori, si anume: Il. Sa dlu eppu diecesanu cercetandu scólele de prin comunele ce le visitá, dupa re-torcerea la resiedintia, prin inspectorii scolaru indreptá laudatorie de incuragiare cátra invetiatorii, despre a caroru zelu si diligentia s'a convinsu, asecurandu-ii de pré nalt'a sa ingrigire. Asiá am veditu o char'ta a Il. sale prin care lauda diligint'a si desteritate invetiatorului din Radna, a dlui A. D. Romanu, sprimendu-si in ea indestulirea si multumirea sa; apoi am veditu un'a cátra dnii invetiatorii din Lipova: I. Tuducescu, D. Puticiu si C. Cretianu, prin carea -- dupa principiile religiunii si a moralei -- reconoscendu muncitoriloru meritulu castigatu

cu sudore, lauda diligint'a si desteritatea acestora si a-sprime multumirea si indestulirea facia de selulu loru; apoi am mai veditu o scrisore indreptata cátra dlu inspectore scolare Giuchicia, prin care avisedia pe ast'a sé se statorésa tienerea essameniloru din Lipova pe tempulu, candu se vor fi tienutu tôte essaminile, pentru ca sé pota ordiná pre invetiatorii negligenti si nedestori din cercurile vecine sé vina la essamenile din Lipova si sé vedea s' audia metodu de propusu si rezultatulu acestui-a.

Tôte estea, si pôte si altele, me indemna a sperá in intorcerea spre mai bine a sortei invetiatoresci. Va fi deci detorint'a invetiatoriloru de a se aretá conscii de chiamarea loru si asiá demai de ingrigirile parintiesci. Susu! la munca fora obosint'a, dnii invetiatorii, cáci sarele mantuirii vóstre a resaritu! --

Unu amicu alu invetiatoriloru.

Din cerc. elect. alu **Becichereculu-micu.** (cottulu Timisiu) n iunie 1875.

Cerculu electorale alu *Becichereculu-micu* cupriede in sine la 15 comune romane, din cari vreo 2-3 amestecate cu serb, si 4-5 comune germane.

Cele 15 comune romane au o populatiune de preste 20 mii sufte, solvaicu statulu o dare annuala de preste 120 mii fl. si dlu in fiecare anu patriei peste 200 bratie militare; elu 4-5 comune inse au o populatiune de abia de 5-6 mii suflete, dau statulu o dare annuala de abia 40-50 mii fl. si ab á la 30-40 catane.

Apo éca aci unu esemplu de dreptate magiara; asculta-lu dle ministre Taza si judeca: --

In intregu cerculu *Becichereculu-micu* suntu ca la un'a mia voturi pentru alegere ablegatului, dintre cari pe cele 15 comune romane cadu abia 200 -- di *dóus sute voturi, romane, ér la 800 voturi -- germani si jidani!!!*

Atât'a nedreptate n'a mai veditu ochiulu omenescu, nici a auditu urchia omenésca. Si de unde asta a-spropoitiune as á de infriensata? D'apoi de acolo, cá din listele electorale s'au stersu cu gramad'a romanii cu cate 1/2-1/3 sesiune si totu de cei mai onesti cari si-au depuratu darea statulu pana la ultimulu denariu, ba au solvitu si inainte; apoi s'au stersu preoti, invetiatori, cu unu cuventu romanu, peste totu in cátu avura domnii trebuintia, au despoiatu pe romanii de dreptulu electorale.

De ce nu s'a apelatu? Apoi unde si candu mai poti protestá si apelá, candu pre aici ab á dilele aceste ni se descoperi list'a indreptatiloru -- dupa ce au trecut tôte terminele. Eca Dle Ministre Taza la abisuri; apoi noi ti-le spunemu aci in faci'a lumii -- ca sé nu mai doió casi dlui *Babesiu*, cá nu ai cunosciintia de atari abisuri.

Dara a esitu cuiulu din sacu! s'a resulfatu, cá dnii dela carm'a comitatului nostru au fostu siliti sé stérgea la romanu cu ochii inchisi, cáci -- pe aci este vorba de *Rotariu!*

Acestu barbatu este de minune popularu, stimatu si de toti romanii buni iubitu; de acést'a temendu-se domnii nostri nu cumva sé le faca o nefacuta, au cercatu de au adusu pre romanii din acestu cercu -- prin despoiarea de dreptulu electorale, cu totulu in nepotential. Fie-ve rusine, fricosiloru!

Éca-Ti dreptatea, Dle Ministre Taza, éca vi egalitatea! fratiloru magiari! Tieneti o minte si nu cum-va s'o uitati!

Noúe Romaniloru, si celoru aprôpe 200 indreptatiti, nu ni remane, deci de cátu se remanemu *passivi* la alegeri, pe la vetrele nôstre; cáci facendu-ne nepotintiosi prin stergerea unei considerabili multimi dintre ai nostri -- numai de rusine si de risu ne vom face, mergendu si dandu noi voturile si cele pucine aceluia, care totdean'a si atátu de multu ne a necesaitu si superatu pre noi si care nu pôte suferi -- *viétia si essistintia romanului.*

De altminte, noi cu ochi de Argus vomu petrece cursulu alegarii, si nu vomu intardiá a publicá la timpulu seu, cine si ce felu de satosi si flamandi alergá-vor la urna, ca sé alega in numele Romaniloru. Avemu *tiesala* si vom peria, ca sé-ni cunossemu pentru viitoru pe cei grosi la pele. --

Serafim.

L. Boga (comitatulu Torontalului) in maiu 1875.

Candu cetimu cu multa bucuria, cum Ilustritatea Sa parintele nou eppu alu nostru, Ioanu Metianu, prin pasirea Sa adeveratu apostolica, pretutindenea insuffa mangaiare credintiosiloru si li castiga anele loru si chiar si ale strainiloru: pe atunci noi cei din pârtile acestea -- delasati cu totulu si asupriti atátu politicesoc cátu si mai vertosu bisericesce, -- nu potemu a nu ne esprime cea mai ferbinte dorintia a nôstra, ca acelu bunu parinte ar-chiereu cátu mai cu rendu sé bine-voásca si pre noi din aceste pârti a ne mangaiá, cu cercetarea sa inalta, ca sé se convinga insusi in persóna, cátu de paresiti, necasiti si asupriti suntemu noi.

Nutrimu sperantia cá ni se va impleni dorintia; inse acíndu cá multe lucruri trebuie ordinate in dieces'a nostra -- vom soi asteptá. De asta data vinimulu a aduce o proba de inalt'a ingrigire a dlui eppu, si care ne mangae forte.

Asum de cátu va ani totu mereu ne-amu plansu si vóratu, atátu la fostii episcopi cátu si la *Venerabilele Consistoriu* dieces nu alu no-tru din Aradu, in contra abisuriloru cu avera si banu bisericeloru nôstre; -- cáci in multe pârti acestora erau periclitate part' de a dr' p'ulu prin cei chiamati de a le controlá si supraghá, parte prin negrigint'a si indferentismulu si lasitatea loru. De nenumerate ori ceruramu esmitirea de comisiuni investigatorie pentru a se constatá anele abisuri si a se delatua, spre molcomirea celoru asupriti.

Desi le fa eamtu tote la tempu si locu corvitu, totu -- fiindu cá, unii din cei agravati -- veau a-si dá parere asupra cereriloru nostre -- plangerile nôtre se aruncáu in ar hiva, fora a le resolve cine-va. Charu Domnulu! se ve le cá acú a trecut tempulu ascunderi reloru. Dlu nou eppu scormoni ar hivilu si d'ndu de plansori si tramese comiesari pe unde nu potú calatori Il. sa.

As á a esorele referinte alu Consistoriului nostru, *Petru Petroviciu*, a luat de a rondulu comunele nôstre bisericesci din aceste pârti si anume cele din multu neglesulu tractu protopresbiteralu alu *Banatu-Comlosiului*, cercandu cu de a meruntulu socotile bisericesci, visitandu si scontrandu *ossale*, controlandu manipulara epitropiloru, cercetandu scólele -- si peste totu inchrandu cu tóta rigorea si scrupulositatea si cu o dibacia si rutina constantandu mai in tôte locurile banuelele poporului dreptu credintiosu.

Asiá s'au constatatu abisuri in BComlosiu, despre ce s'a si reportatu in acestu diariu Apoi din *Banatu-Comlosiu* dlu referinte consistorialu merse in comun'a *Iancahidu* -- unde inchirandu inouese si censurandu socotile bisericesci -- asiderea constatá deficituri in bani bisericesci si alte abisuri, ventilate in acést'a pretiuita foia.

Pretensiunile bisericesci le constatá aci in sum'a de 13.240 fl. v. a. si apoi induplecá pe toti detorasii, ca pana dupa secerisulu la tomna sé-si platésca detoriele, ca asiá fiindu materialu -- 300.000 caramida arsa si varulu etc. -- dejá de multi ani adunatu, sé se pota întreprinde odata si edificarea bisericei. --

De aci numitul domnu referinte merse in comun'a *Ecica-romana*, *Sarcoica romana*, *Torace* etc.

Esmitiunea acést'a a produsu in poporulu nostru dreptu credintiosu nespusa bucuria si deplina satisfactiune si si mangaiare; cáci se fece inceputulu la limpedirea a tôte banuiele loru si la molcomirea spiritelorlu asuprite.

Acést'a esmitiunea ni dade ocasiunea a ne convinge, cá treburile besericesci si scolaru de pe la noi -- au sé se întorca spre mai bine. Ddiu sé ni tiena pre celu ce ni-a tramisu spre mangaiare si indreptare la bine. --

Mai multi credintiosi.

Ghirocu (cottulu Timisiu), iunie v. 1875.

(Vediut'a Il. Sale noulu Episcopu Ioanu Metianu in coman'a Ghirocu.) Inainte de doue dile respandendu-se scirea imbacuratoria, cá Il. Sa cu ocasiunea venirei in Timisiora va cercetá si comun'a nôstra, poporulu care cu sete asteptá pre pré iubitalu Eppu, indata se puso in contielegere cu antistiele comunali din Chisoda, Freidori, Siagu, Utvinu si Stu M. Romanu, cari tôte con-

cursera la solen'a primire cu cea mai mare bucuria. Poporul cu micu si mare, fara distingere de nationalitate, grabi a se aduna in dia' sosirii inca la 1/2 7 ore demineta, asteptandu in celu mai viu intusiasmu pe doritulu ospe.

La comun'a Chisoda se adunase peste 150 de calareti si multime de omu in vestimente serbatoresci. Sosindu pre iubitulu nostru Eppu in asta comuna, preotulu locale Aureliu Popoviciu l'a intimpinatu cu una cuventare parinte raspunde multumindu pentru pompos'a primire si incredintiandu-ne de bunavoint'a si ingrigirea sa. Intre cei ce petreceau pre Il. Sa am vediatu mai multi stimabili domni, pr. Dr. P. Vasiciu, L. Calaceanu, S. Adamu, G. Ardeleanu, P. Rotariu si mai multi preoti. — Ajunsu in Chisoda, Il-sa indata intru in beserica unde dupa finirea misei a predicatu poporului, descoperindu iubirea si ingrigirea sa de binele credintiosiloru sei, dar apoi accentuandu si insemnata si necesitatea invetiaturii si asiá indemnandu pe poporu a-si tramite pruncii la scola. In fine a cercetatu scol'a din locu, si apoi a plesatu catra Ghirocu. — Aci érase i esti naite mare multime in frunte cu notariulu si unu banderiu frumosu. Poporulu lu-intimpinu cu cea mai viua bucuria si nu mai v're a incetá din „s'e traiesca!“ Notariulu comunalu lu-salutá prin una vorbire ocazionale, la care Il. Sa raspunsa in modulu indatenatu, multumindu de primiresi indemnandu si incuragindu spre bine. Langa casa comunala érá redicatu unu arcu e triumfu imposante, precum si inaintea bisericei, pre sub cari trecu Il. sa, urmatu de multime nenumarata de banderie, carete si poporu, toti strigandu si cantandu cantári de bucuria. Inaintea bisericei f'u salutatú Il. sa de unu preotu din locu si dupa ce multumí leca catra cartirulu pregatitu in lacasiulu notariului comunale. Aci — f'u intepinatu erbatoresce si de pretiuitulu nostru pretore Feiza Deschan si subpretorele Colomanu Uy. La 9 1/2 ore preotimea in frunte cu dlu protopopu tractualu si protodiaconulu I. Goldisiu si 11 administranti lu-intimpinara la casa comunala si petrecura pre Inaltulu ospe la S. biserica, unde celebra Ilustritatea Sa sant'a misa. Dupa s. misa predicandu si invetiandu.

Predicarea Il. Sale a semenatu in inimile credintiosiloru bisericei nostre cea mai mare bucuria, spunendu poporului ca prin ce póte fi omulu si ori care natiune ferice, anume nu prin alt'a decâtu numai prin invetiatura si moralitate si asiá indemnandu-lu la cercetarea scoleloru si multumindu poporului totodata pentru redicarea scolei de nou infiintiate, — carea i a facutu bucuria respusa Bisericea a fostu desu indesata de poporu.

Neuitata va remané diu'a de 2 iuniu 1875 s. v. in sufletulu poporului nostru.

Dupa aceea Il. Sa, totu urmatu de poporu si insopitu de Dlu prefore si sub pretore, cercetá scolele, si dupa una esamenu tienutu cu scolarii, laudá metodu'le de propunere alu invetiatoriloru si multumindu-li loru si poporului pentru zelu, s'a indepartatu érase la cortelulu sou. —

Dupa-amédiadi Il. sa plecá — insocitu de pretorele cercuale si petrecutu de multime de poporu si banderie — catra Medvesiu, unde a al binevoitu a remané pana sub séra. —

Vadiu'ta Il. Sale a implutu pre poporulu nostru de bucuria si i-a insuflatu curagiu; deé Tatalu cerescu ca pré iubitulu nostru Archiereu s'e traiesca fericitu si indelungatu si s'e pota mai de multe ori a ne cercetá, ca se ne mangaie si incuragodie spre bine. —

Este de insemnatu, ca din comun'a germana Freidorf, preotulu rom. cath. cu antiisti'a comunala si cu banderie petrecura pre Inaltulu nostru ospe pana in comun'a Medvesiu; — estor'a li dámu multumire adanca.

M. M.

Campeni iuniu v. 1875.

(Reflexiuni rectificatorie) In nrulu 27 alu stimatei foiei „Albina“ din anulu curente s'a publicatu una corespondintia datata din comun'a nostra si subscrisa de unu ascultatoriu, prin care se aduce la cunoscentia publica starea in floritoria a invetiamentului populare din comunele muntiloru apuseni.

Me bucuru de publicarea ataroru date, caoi speru ca voru servi de inbarbare altora; trebuie inse s'e rectificu in interesulu adev-

rului, ca starea in floritoria a scoleloru de pe la noi nu este de a se atribui motivelor ce aduce dlu corespondinte. De aceea me vede necesitatu a face unele indreptári

Nu este adevratu ca numai in urm'a visitatiunei referintelui scolariu din Consistoriulu archidiecepsanu ar fi resaritu unu nou sóre pre orizontulu invetiamentului scolare in acestu tractu protopresbiterale; caoi au acest'a statori lefe mai bune pentru invetiatori si nu prin elu se infiintara fondurile scolare din tractu — afora de dóue comune. Lefe bune si apoi si invetiatori apti au fostu in acestu tractu, incependu dela 1863 in cóce; prin urmare nu póte fi vorba de stagiatiune séu trandavia ce s'ar fi continuatu in scolele nóstre, fora de a se face vre unu pasiu spre mai bine. —

Constatandu inse acl adeverulu, trebuie s'e spunu ca in 1860 — dupa cum se vede din raportulu Consiliariulu de scole Pavelu Vasiciu — nu a existu scole gr. or. si invetiatori in acestu tractu; dara dela 1863 in cóce s'au infiintiatu scole, s'au statoritu lefe invetiatoresci dela 150—300 fl. v. a. si apoi s'an si aplicatu invetiatori calificati si scolele nóstre in florira. Ba ce e mai multu, am poté dice inca cu mare dreptate si aceea ca nainte de ast'a cu vr'o 6 ani stámu mai bine, caoi atunci in comun'a Campeni aveamu Scola normale cu 4 Classi cari pe atunci stáubine, dar mai tardiu f'u impededata in desvoltare parte prin nepreceperea unor'a, parte prin intardiarea aprobárii statuteloru din partea celoru de la consistoriulu archidiecepsanu.

Dlu corespondinte peste totu — nu sciu din nesciintia, ori sedusu de intereso private — se vede a se nisiu s'e atribue altoru persóne meritele barbatiloru nostri ce incaru-tira in lupte pentru inaintarea invetiamentului in acestu tractu. Acest'a nu e frumosu si trebuie s'e ne ferimu a denaturá adeverulu. O stare in floritoria a scoleloru nu se pote crea ca din poveste, ci se cere multu tempu. Apoi pasii pre imbunetare se si incepura de pe la anul 1860 si de atunci barbatii ce stetera in fruntea tractului nostru asudara invetiandu poporulu si luminandu-lu asupra folosului invetiaturii. Osteneleloru acestora, spriginiti de unu siru lungu de invetiatori harnici si de aplicarea spre sacrificie pentru cultura a braviloru munteni — avemu de a multumi redicarea de edificie scolari pompose si sanetose, de fonduri scolari si de aplicarea individiloru chiamati spre luminarea poporului; de aci apoi in florirea treptata a scoleloru.

Este lungu sirulu celoru ce au meritul la starea in floritoria a scoleloru nostre si si a celoru cáti invetiatori harnici amu avutu; de aceea nu ii insiru aci, ci rogu pe dlu corespondinte s'e binevoiesca a care informatiuni de ori care cunoscutu cu imprejurá-rile si va capetá adeverulu ce-lu sustienu si eu aci.

Deci nu in urm'a visitatiunei facute de Dlu referinte scol. din Consist. Arch. s'a infiintiatu Scol'a cum e si fondulu scol. de 15,000 fl. v. a. in Campeni, nici fondurile scol. din tractu, afora de dóue comune din imprumutulu datu statului — nici lefule invetiatoriloru, precum se vede a-se afirmá chiar si decatra acelu D. referinte in reportulu seu catra Sinodulu arch. tienutu estu tempu in Sibiu; ci tote acelea mai nainte au fostu, ér Il. sa dlu refer. a ascuratu câte-va fonduri scolare, ingradindu-le prin protocoale luate, ca s'e nu pota usioru intrá caprele ca s'e róda la fructele fonduriloru. —

Ce amintesce corespondintele, despre decursulu esamenului de classea I. normale din Campeni si despre calificatiunea invetiatorului din acésta Classe — suntu ne-adeveruri. Se vede ca dlu corespondinte nu a luat parte la esamenile din Campeni, ci scrise dupa informatiuni reutatiose, caoi altu-cum n'ar fi potutu afirmá chiar contrariulu. Respusurile scolariiloru din I. classe au fost inca mai indestulitorie, decâtu cele ale celoru din a II. si apoi de aci se póte deduce, ca invetiatorulu din I. classe si este la naltimea misiunii sale, despre ce ne-am si convinsu noi cu totii, caoi elu ca teologu si preotu de la 1863 fu aplecatu de invetiatoriu spre multumirea poporului de mai multe ori, si de sub man'a sa multi scolari intrara de a dreptulu chiar in a 4. classe normale din Beiusi.

Acest'a este adeverulu si me sentii indemnatu a-lu constatá si la cerere sum gata a-lu si documentá. —

G. M.

Beiusiu 22 iuniu st. n. 1875.

S'a anuntiatu si in acestu diariu, ca tenerimea romana dela gimnasiulu locale va s'e deé unele reprezentantiuni teatrale; dara s'a anuntiatu apoi la tempu seu si aceea, cumca prin unu casu straordinariu — intrevenu pre acelu tempulu candu érá s'e deé reprezentatiunile — nu se potú efectua esecutarea propusului si ca de aci reprezentatiunea se amená pana la unu tempu óre-care nedeterminatu.

In fine éca sosi si doritulu momentu nedeterminatu, si reprezentatiunile promise inca de multu se dederu de societatea de lectura a tenerime romane de aici in luna Rosaliloru, 14 l. c. st. n. A participatu unu publicu numerosu carele — afora de pucini individi — a fost curatu romanescu. — Ce se tiene de reprezentatiuni, ele au esitu cu unu succesu splendidu si publiculu ce a fost de facia a parasitu sala de reprezentatiune ducendu cu sene suveniru placute. —

S'au jocatu: Mus'a de Burdujeni, farsa intr'unu actu de C. Negruti; Sioldanu viteazulu, cantioneta de V. Alessandri; si Duoi tierani si cinci carlani, vodevilu de C. Negruti.

Diletanti cu totii corespunsera asteptárii si au fost: dsioarele B. Balasiu si E. Botiocu, si dnii B. Ghetie, T. Sassu, I. Marcu, G. Bocosiu si A. Botiocu.

Venitulu a fost destinat in folosulu societáti. Au incursu peste totu 84 fl. 68 cr. v. a., din cari s'a spesatu 59 fl. 28 cr. v. a. Venitulu curatu deci e: 25 fl. 40 cr.

Vinu aci a-mi sprime multumit'a facia de tenerimea ce nisuieste pe calea culturai si a o rogá s'e continue cu perseverantia, caoi ea este sperant'a viitorului nostru. Apoi trebuie s'e dau tributulu cuvenitu si publiculu romanu ce nu pregetá a spriginu intreprinderile tenerime nostre, caoi numai adunandu-ni tóte poterile s'e spriginimu inceputele ce ne ducu la scopu — vom poté ajunge ce dorimu. S'e nu uitámu nici candu a spriginu inse intreprinderile tenerime, caoi numai incuragandu-o in intreprinderi delaudata se va poté formá in o falanga aপরatoria de interesele nationali. Asiá s'e fie si asiá s'e lucrámu!

Duoi romani participanti.

Ratiuoiniu

despre perceptiunile si erogatiunile dela balulu romanu ce-lu arangia tenerimea romana in Budapesta la 20 faurariu n. 1875.

— Urmare si fine. —

Prin m. st. dnu Iosifu Romanu adv. din Or. dea-mare dela p. t. dnii: Iosifu Erdeli 5; Iosifu Romanu 5; N. N. 3; Nicolau Marcusiu 3; V. Ignatu 3; T. Kóvári 3; Const. Boitiu 2; Potoranu 2; p. t. dnele Catarina Olteanu-Rezei 5; Luisa Murgulu 1; cu totulu: 32 fl. v. a. — Prin m. st. dnu V. Maniu juristu, din S. Varolia dela p. t. dnii: Iosifu Popu, sub-jude care reg. in Seini 5; Vasiliu Popu, parochu in Busiacu 2; Ioanu Trifu advocatu in Baia-mare 1; Vasiliu Magureanu, notariu com. 1; Ioanu Margita, oficiante la tribunálu din Baia-mare 1; Florianu Cocianu, adv. in Seini 3; Avramu Brebanu, parochu in Somesitelecu 1; Iosifu Popu de Lemeni, parochu in Apa 1; Georgiu Maniu, protopopu in Seini 5; cu totulu: 20 fl. v. a. — Dela m. st. dnu Isidoru Procopianu, preotu in Dorna-Candreni 10 fl. v. a. — Prin m. st. dnu Paulu Miulescu preotu, din Beserica-alba dela p. t. dnii: C. Paleu 50 cr; M. Tureulu 50 cr; M. Novacescu 20 cr; M. Popoviciu 20 cr; Vasiliu Cristoi 20 cr; Mihailu Nediciu 40 cr; C. Balanescu 50 cr; X. 40 cr; Y. 50 cr; G. Popoviciu 30 cr; Ignatu Popoviciu 30 cr; N. Marisescu 20 cr; P. Miulesculu 80 cr; Trifu Pera, Trifu Pera 1 fl; Carolu Bauer 1 fl; Antonu Prech 1 fl; cu totulu 8 fl. v. a. — Prin m. st. dnu Petru Popu cinc. la trib., din Becichereculu-mare dela p. t. dnii: Lazaru Dragoiu, docinte in Toracu 1, Georgiu Serbu, docinte in Toraculu-m., Iacobu Ratiu, telegrafistu in Becichereculu-mare, Ioane Papp, resp., Simeonu Istrate, Lazaru Rosculescu 1; Petru Papu, cancelistu la trib. 3, cu totulu 9 fl. v. a. — Prin m. st. dnu Ios. Buzianu comerciante, din Iladía dela p. t. dnii: Aless. Popoviciu, comere. 1; Iosifu Buzianu, comere. 1 fl; Sima Lazaru econ. 50 cr; Pavelu Luca econ. 40 cr; Iconie Cerbu, comere. 20 cr; Moise Popescu, inv. 20 cr; Ruja Murgu, invetiati. 20 cr; dnisiór'a Iustina Rugaciu 20 cr; Nicolau Balanu, jude 10 cr; Nistoru Rugaciu, casariu 10 cr; Geor. Teico, juratu 10 cr; Pavelu Bungu, economu 20 cr; Ieremia Madincea, economu 20 cr; Nicolae Radu-ligu, propriet. 20 cr; Parascheva Moise, propr. 30 cr; Sofia Radulea, propriet. din Soolariu

30 cr; A. Stanciu 40 cr; I. Popoviciu, com. 30 cr; Iacobu Bertoly 20 cr; Nicolae Bungu 30 cr. Toma Murgu 40 cr; Elisaveta Corcanu 20 cr; Dumitru Corcanu 30 cr; Catita Popoviciu, domnisióra 20 cr; du'a Margarita Buzianu 50 cr; cu totulu: 8 fl. v. a. — Prin m. st. dnu Nicolae Sciopone preotu, din Remeta dela p. t. dnii: I. Popoviciu, not. din Scaiusi 5, Nicolae Sciopone 5; cu totulu: 10 fl. v. a. — Dela m. st. dnu Ales. Comanescu, jude la trib. in Alba-Iulia 3 fl. v. a. — Prin m. st. Codru Dragusianu vcomite, din Fagarasiu dela p. t. dnii: I. Romanu, advoc. 1; N. Recsey, revisoriu 1; G. Boieriu 1; Codru Dragusianu 7; cu totulu: 10 fl. v. a. — Prin m. st. dou I. M. Rosiu cand. de adv., din Versietiu dela p. t. dnii: Georgiu Berariu, pretore 2; Ioanu M. Rosiu 2; Georgiu Nedelcu, advocatu 2; cu totulu: 6 fl. v. a. — Prin m. st. dnu Georgiu Chicinu juristu, din Nadlacu dela p. t. dnii: Ioanu Rusu 3; Mihailu Sierbanu 2; cu totulu: 5 fl. v. a. — Prin m. st. dnu Aureliu Suciu candid. de adv., din Borosiu-Ineu, dela p. t. Iosifu Popoviciu 3; Georgiu Feieru 2; Aureliu Suciu 3; cu totulu: 8 fl. v. a. — Prin m. st. dnu Georgiu Lazaru, din Beiusi dela p. t. dnii: I. Vancu 1; Ilie Moga 1; cu totulu: 2 fl. v. a. — Prin m. st. dnu M. Sturdia preotu, din Siepreusiu dela p. t. dnii: Mihailu Sturza-parochu 3; Avramu Ursuti, parochu 3; Mih. Veliciu, notariu 3; cu totulu: 9 fl. v. a. — Prin m. st. dnu B. Moldovanu, din Dice-san-Martinu dela p. t. dnii: Basiliu Moldovanu 1; Zehanu Ladislau 1; cu totulu: 2 fl. v. a. — Prin m. st. dnu Ios. Popoviciu protop. in Iamu, dela p. t. dnii: Ios. Popovici prot. in Iamu 2; A. Nediciu, par. in Cielova m. 1; I. Petrovici, par. in Cielova rom. 1 fl; din Iladía dela p. t. dnii: A. Popovici par. 80 cr; P. Cerbulu par. 40 cr; D. Hintiasu inv. 40 cr; A. Stanila, epítropu 50 cr; D. Rugariu, econ. 40 cr; A. Popovici, comere. 40 cr. I. Buzianu, comere. 40 cr; P. Luca 20; St. Cercanu, economu 40 cr; St. Luca, econ. 20 cr; S. Lazaru, econ. 50 cr; N. Rugariu, Mladinu Chelciu, P. Gheria, Fil. Popa, toti economi, câte 10 cr; din Reacsadia dela p. t. dnii: I. Luca, par., 50 cr; S. Ciulinu adm. par., E. Iana docinte, Savu Micsia câte 40 cr; Iac. Munteanu, Balica Mabu preotu, câte 50 cr; Ios. Imbri, 25 cr; G. Eremia, 20 cr; G. Bufanu, jude 20 cr; din Iertofu dela p. t. dnii T. Parciovanu preotu, 50 cr; Iancu Sava, G. Luca subjude, M. Cerdu econ. P. Sava econ. M. Miclesa, Ios. Murgu, V. Murgu câte 10 cr; I. Miclesa, I. Sava P. Miclesa câte 20 cr; Isacu Lintia, jude, 30 cr; din Vranu dela p. t. dnii: Ios. Tamascelu parochu 1 fl; Ios. Munteanu par. 40 cr; Ios. Ciuliciu doc. 30 cr; S. Miff 50 cr; I. Miclesa 50 cr; Nic. Lungu doc. 20 cr; din Ciorda dela p. t. dnii: Ottonoga, capl. 30 cr; P. Rosiu parochu 1 fl; I. Belgia subjude 20 cr; cu totulu: 19 fl. 55 cr. v. a. — Prin m. st. dnu G. Danila primariu, din Uniadora dela p. t. dnii: Avramu P. Pecurariu 2; Georgiu Danila 1; Alessandru Rimboziu 1; Simeonu Popoviciu 1; Nicolau Munteanu 1; cu totulu. 6 fl. v. a. Prin m. st. dnu N. Bobesiu, inv. in Boitia dela p. t. dnii: Ioanu Poppa notariu com. 1, Marcu Popoviciu parochu 1; Ioanu Bobesiu parochu 1; N. Bobesiu, invetiatoriu 50 cr; Stanciu Coca, jude 1; Stefanu Boncia din Romania comun'a Alimanesci-Poenari 2; Mihailu George Popescu din Romania com. Lapusata 50 cr; Ioanu Branea 50 cr; cu totulu: 7 fl. 50 cr. v. a. — Prin m. st. dnu Ioanu Moldovanu prof., din Blasiu dela: Ilustr. sa T. C. 5; Il. sale: C. Pappalvi 5; Pamfilie 2; Negruti 1; m. st. dnii: Teodoru Deacu 50 cr; dr. N. Stoia 1; Simeonu P. Mateiu 1; Damianu Damsia 1; Ioanu Moldovanu 1; cu totulu 17 fl. 50 cr. v. a. Prin m. st. dnu Dr. Ilariu Puscariu, protosin-celu si prof., din Sibiu dela p. t. dnii: Nic. Popea 5; Nic. Fratesiu 1; Dr. Puscariu 3; M. (nedes ifrabile) 1; P. Dunca 3; N. N. 1; Germanu 1; V. Romanu 1; I. B. (nedes ifrabile) 1; Stezariu 2; Dr. B. 1; Dr. N. Olariu 1; cu totulu: 21 fl. v. a. — Prin m. st. dnu I. Tipeiu prot., din Besesiu dela p. t. dnii: Balimiru 3; Anghialu 2; Paraschivu 1; Nicolau Pann 1; I. Ohnitiu 1 fl. C. Cretivescu 50 cr. T. Bojitia 1; N. Lazaru 1; I. Tipeiu 1; cu totulu 11 fl. 50 cr. v. a. — Prin m. st. dnu Dr. At. Marienescu adv. din Oravitia dela p. t. dnii: Marienescu 1; S. Manguica 1; Traianu Miescu 1; Iacobu Popoviciu 1; Ios. Novacu 1; Traila 1; cu totulu: 6 fl. v. a. — Prin m. st. dnu Dr. Greg. Silasi, din Clusiu dela p. t. dnii: Leont. Popu, jude reg., Altess. Lazaru, consil. pens., Ladisl. Popu esecut. reg. si Dr. G. Silasi, câte 1 fl; cu totulu: 4 fl. v. a. —